

15.5.2024

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Selvityspyyntö ISAVI/1262/2024

Itä-Suomen aluehallintovirasto (ISAVI/1262/2024) on pyytänyt Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelta selvitystä lastensuojelun ja vammaispalvelun yhteistyöstä.

Johtavilta sosiaalityöntekijöiltä pyydetään selvitystä: 1) Miten lastensuojelun ja vammaispalvelujen välinen yhteistyö toimii? 2) Onko lastensuojelun ja vammaispalvelujen välinen työnjako ja vastuut määritelty riittävän selkeästi? 3) Mitä haasteita käytännön yhteistyössä on havaittu ja mihin toimenpiteisiin asiassa on ryhdytty?

Ohessa johtavien sosiaalityöntekijöiden selvitys vammaispalvelun sosiaalityö- ja sosiaalihoituksen osalta.

Selvityspyynnön osalta voidaan todeta, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vammaispalvelussa on kesästä 2023 erityisesti tunnistettu tarve lähteä kehittämään rajapintayhteistyötä eri sosiaalihuollon palvelutehtävien kanssa. Yleisesti sosiaalityön- ja sosiaalihoituksen työskentelyssä on aina painotettu moniammatillisen yhteistyön tärkeyttä ja vielä erityisen herkästi huomioon ottaen alaikäinen lapsi. Hyvän hallintotavan mukaisesti asiakasta informoidaan moniammatillisesta yhteistyöstä. Työntekijät ovat aina tarvittaessa yhteydessä toiseen palvelutehtävään asiakkaan asiassa. Toiseen palvelutehtävään pyritään olemaan yhteydessä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja moniammatillisilla palaverilla pyritään vähentämään asiakkaan ja/tai perheen kuormitusta eri viranomaispalaverista.

Tunnistetaan erityispalvelujen yhteensovittamisessa esille nousevat haasteet ja palveluiden yhteensovittaminen toteutetaan laintarkoituksen mukaisesti. Erytishuoltolaki, vammaispalvelulaki ja lastensuojelulaki eivät ole toisiaan poissulkevia, vaan järjestämistä ohjaa laissa säädetty lain tarkoitus. Tiedostetaan molemmin puolinen tarve oman toiminnan esittäytymiseen ja tiedottamiseen palvelujen myöntämisen perusteista. Tarvetta on myös entisestään syventää yhteistyötä Erytishuollon asiantuntijaryhmän kanssa, jotta eri sosiaalihuollon toimijat tulevat tietoisemmiksi kyseisen asiantuntijaryhmän toiminnasta ja erityisosaamisen hyödyntämisestä yhteisissä asiakasprosesseissa.

Vammaispalvelun sosiaalityö- ja ohjauksessa aloitettiin sisäinen kehittämishanke liittyen tiimimallien käyttöönottoon 1.9.2023. Kehittämishankkeen lopputuloksena siirryttiin 1.2.2024 tiimimalli työskentelyyn osana valmistautumista uuteen vammaispalvelulaki muutokseen. Tiimimalli tukee asiakaslähtöistä työskentelyä ja ammattilaisen erikoisasiantuntijuuden syventämistä. Sosiaalityöntekijät ja sosiaalihojaajat ovat jakautuneet kolmeen tiimiin, joissa työntekijät työskentelevät pääsääntöisesti alueellisesti ja työskentelymallina työparityö - sosiaalityöntekijä ja sosiaalihojaaja. Palvelutarpeen

15.5.2024

arviointitiimi vastaanottaa uusien asiakkaiden asioiden käsittelyn. Tiimin työntekijät tapaavat ja arvioivat asiakkaan vammaispalvelun palvelutarpeen ja tekevät tarvittavat päätökset ja siirtävät asiakkuuden alueelle joko lasten ja nuorten tiimiin tai aikuisten tiimiin. Lasten ja nuorten tiimin asiakasikäryhmä on 25 ikävuoteen saakka. Aikuisten tiimin asiakasikäryhmä on 25 vuodesta eteenpäin. Uuden tiimimallijaon tarkoituksena on asiakaslähtöisyyden parantaminen ja asiakkaalle mahdollisimman tarkoitusten mukaisten palveluiden yhteensovittaminen yli palvelurajojen.

Lasten- ja nuorten tiimi työskentelymalli mahdollistaa vammaispalvelun ja lastensuojelun sekä lapsiperhepalveluiden välisen yhteistyön kehittämisen sekä syventämisen. Rajapintayhteistyön kehittäminen aloitettiin vammaispalvelun ja lapsiperhepalveluiden välillä maaliskuussa 2024 yhteisillä tapaamisilla. Ensimmäinen tapaaminen oli 14.3.2024 vammaispalvelun ja lapsiperhepalvelujen keskisen alueen työntekijöiden välillä. Toinen tapaaminen 18.3.2024 vammaispalvelun ja lapsiperhepalvelujen läntisen alueen välillä. Tapaamisten tarkoituksena oli kertoa omasta toiminnasta ja palveluiden myöntämisen perusteista sekä lisätä yhteistyön tekemistä. Vammaispalvelun ja lastensuojelun välinen yhteinen tapaaminen on sovittu 8.5.2024, jonka tarkoituksena on syventää yhteistyön tekemistä. Näistä kaikista tapaamisista on tarkoitus tehdä säännöllisiä.

Vammaispalvelun ja lastensuojelun sekä lapsiperhepalvelujen rajapintayhteistyön tekemistä muihin toimijoihin tukee Perhekeskuksen verkostokartta, johon on listattu kunnissa tarjolla olevat palvelut. Sosiaali- ja terveydenhuollon rajapintayhteistyön edistämistä tukee syyskuussa 2023 maakunnallisena palveluna aloittanut lapsiperhepalveluiden yhteisasiakasohjaus, mikä on keskittynyt ammattilaisten kiireettömään puhelin konsultaatioapuun. Palvelun järjestää terveydenhuollon toimiala, jonka asiantuntijahoitajat antavat neuvontaa ja ohjausta. Asiantuntijahoitajat voivat osallistua verkostotyöskentelyyn, auttaa lapsen ja perheen tarvitsemien palvelujen ja tukimuotojen yhteensovittamisessa. Toiminnan esittely on pidetty lokakuussa 2023 vammaispalvelun sosiaalityö- ja ohjaus työntekijöille. Säännölliset palaverit ovat yhteisasiakasohjauksen, lapsiperhepalvelujen, lastensuojelun ja vammaispalvelun esihenkilöiden kesken, jossa käydään tilannekatsausta toiminnasta.

Vammaispalvelun sosiaalityö- ja ohjaus palvelussa on tarkasteltu moniammatillista rajapintayhteistyöprosessia ja työntekijät ovat erittäin sitoutuneita asiakaslähtöisempään moniammatilliseen yhteistyöhön ja sen jatkuvaluonteiseen kehittämiseen. Esihenkilöinä olemme tukeneet yhteistyön kehittämistä, työntekijöiden lisäkoulutautumista aiheen ympärillä ja säännöllisiä yhteistyötapaamisia on suunniteltu lastensuojelun ja lapsiperhepalvelun sekä lapsiperhepalvelujen yhteisasiakasohjauksen kanssa.

Joensuu, 19.4.2024

Maarit RiikonenJohtava sosiaalityöntekijä,
vammaispalvelu**Marita Haikonen**Johtava sosiaalityöntekijä,
vammaispalvelu

15.5.2024

puh. 013 330 5024

maarit.riikonen@siunsote.fi

puh. 013 330 5893

marita.haikonen@siunsote.fi